

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับความเชื่อประสิทธิภาพใน
ตนเองของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนนทบุรี
The Relationship Between Administrators' Instructional Leadership and Teachers'
Self-Efficacy of District Learning Encouragement Center under
Nonthaburi Office of Learning Encouragement

ประภาสิริ หาญทอง* สударัตน์ สารสว่าง และพร้อมพิไล บัวสุวรรณ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Prapasiri Harnthong* Sudarat Sarnswang and Prompilai Buasuwan
Faculty of Education, Kasetsart University

Received: December 24, 2024

Revised: February 5, 2025

Accepted: February 7, 2025

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนนทบุรี 2) ศึกษาความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนนทบุรี 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนนทบุรี โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้คือ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาภายใต้สถานศึกษาในกำกับของสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนนทบุรี จำนวน 68 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น โดยมีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการศึกษาพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนนทบุรี อยู่ในระดับมาก โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือการกำหนดพันธกิจทางวิชาการของสถานศึกษา ($\mu = 4.26$, $\sigma = 0.69$) 2) ระดับความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองของครูในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนนทบุรี อยู่ในระดับมาก โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ความสามารถในการจัดการชั้นเรียน ($\mu = 4.30$, $\sigma = 0.65$) 3) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงกับความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองของครูในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = 0.77$, $p < .01$)

คำสำคัญ ภาวะผู้นำทางวิชาการ ความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองของครู สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนนทบุรี

Abstract

The objectives of this research were to 1) study the level of instructional leadership among educational institution administrators under Nonthaburi Office of Learning Encouragement. 2) study the level of teachers' self-efficacy among teachers in educational institutions under Nonthaburi Office of Learning Encouragement and 3) examine the relationship between instructional leadership and teachers' self-efficacy within educational institutions under the Nonthaburi Office of Learning Encouragement. The population in this study consisted of 68 teachers and educational personnel under educational institutions supervised by the Nonthaburi Office of Learning Encouragement. A questionnaire was used as the instrument in collecting data. The statistics used for data analysis included frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's correlation coefficient. The findings revealed that 1) The level of academic leadership among educational institutions administrators in Nonthaburi Office of Learning Encouragement was high, with the highest score in the component of defining the institution's academic mission ($\mu = 4.26$, $\sigma = 0.69$). 2) The level of teachers' self-efficacy among teachers in educational institution under Nonthaburi Office of Learning Encouragement was high and the component with the highest score was classroom management ability ($\mu = 4.30$, $\sigma = 0.65$). 3) There was a strong positive correlation between administrators' instructional leadership and teachers' self-efficacy among educational institutions under Nonthaburi Office of Learning Encouragement at the statistical significance level of .01 ($r = 0.77$, $p < .01$).

Keywords: Instructional Leadership, Teachers' Self-Efficacy, Nonthaburi Office of Learning Encouragement

บทนำ

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ มีชื่อเดิมคือ 'สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย' หรือ 'กศน.' เดิม ได้ตั้งขึ้น ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566 โดยมีพันธกิจหลักในการจัดการ ส่งเสริม และสนับสนุน การเรียนรู้ใน 3 รูปแบบ ประกอบด้วย การเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิ ตามระดับ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2566) ทั้งนี้ การดำเนินงานพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566 มี วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคคลให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 อันประกอบด้วย ทักษะการเรียนรู้ ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับพลวัตการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยมุ่งเน้นการสร้างโอกาสในการพัฒนา หรือเพิ่มพูนทักษะตามความถนัดและความจำเป็นของแต่ละบุคคล อนึ่ง กรมส่งเสริมการเรียนรู้มีสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำทุกจังหวัด เพื่อเป็นหน่วยงานในการสนับสนุน ส่งเสริมให้กับสถานศึกษาในสังกัดในการส่งเสริมการเรียนรู้ ในพื้นที่ต่าง ๆ ในระดับอำเภอทั่วประเทศไทย ภายใต้พันธกิจของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ส่งผลให้สถานศึกษามี กลุ่มเป้าหมาย ดังต่อไปนี้ 1) การเรียนรู้ตลอดชีวิต มีกลุ่มเป้าหมายคือประชาชนทั่วไปในพื้นที่บริการ ทุกเพศและทุกวัย 2) การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง มีกลุ่มเป้าหมายคือประชาชนทั่วไปที่สนใจในการพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ผ่านการอบรมเกี่ยวกับ ทักษะชีวิต การพัฒนาชุมชนและสังคม การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเรียนรู้ในการฝึกอาชีพเพื่อนำไปประกอบอาชีพ 3) การเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ มีกลุ่มเป้าหมายคือประชาชน ทั่วไปที่เป็นผู้เรียนที่พลาด ขาด ด้วย จากการศึกษาในระบบที่อาจมีวิญญูติ ประสบการณ์ ความสนใจ และแนวโน้มต่อ การเรียนรู้ที่มีความแตกต่างกัน ส่งผลให้สถานศึกษาภายใต้กรมส่งเสริมการเรียนรู้มีกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย

อาทิ เช่น ผู้เรียนทั่วไป ผู้ต้องขัง บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย และทหารกองประจำการ เป็นต้น มีเป้าหมายเพื่อจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้ซึ่งอยู่ในวัยเรียนแต่ไม่ได้รับการศึกษาในสถานศึกษา หรือผู้ซึ่งพ้นวัยที่จะศึกษาในสถานศึกษา หรืออยู่ในพื้นที่ที่ห่างไกลหรือทุรกันดาร หรือไม่มีหน่วยงานอื่นใดไปดำเนินการ เพื่อให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตลอดจนส่งเสริม สนับสนุนเพื่อให้ได้รับการศึกษาสูงกว่าระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามศักยภาพของผู้เรียน

จากบริบทของสถานศึกษาภายใต้กรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่กล่าวมา ความท้าทายสำคัญประการหนึ่งคือการที่สถานศึกษาต้องจัดการเรียนรู้ใน 3 รูปแบบ ได้แก่ การเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ ซึ่งแต่ละรูปแบบมีกลุ่มเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน ทั้งด้าน วย จุดประสงค์การเรียนรู้ อาชีพ และทักษะชีวิต ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการจัดการศึกษาและส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ที่สามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และสามารถนำองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่ จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่าแนวคิดภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อันหมายถึงพฤติกรรมของผู้บริหารในการแสดงออกถึงความเป็นผู้นำที่มุ่งเน้นการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายทางวิชาการที่ชัดเจน การบริหารจัดการหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีความสำคัญที่จะช่วยให้สถานศึกษาดำเนินงานเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและผู้รับบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่ง Hallinger & Murphy (1985) ได้เสนอองค์ประกอบสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการไว้ 3 มิติ ได้แก่ การกำหนดพันธกิจทางวิชาการ การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวกผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพครูผ่านกระบวนการที่หลากหลาย ทั้งการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การให้ข้อมูลย้อนกลับเชิงสร้างสรรค์ การสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็น และการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นความร่วมมือและการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง การสนับสนุนดังกล่าวมีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างความมั่นใจและความเชื่อประสิทธิภาพในตนของครู ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานที่จะทำให้ครูเชื่อว่าตนเองสามารถบริหารจัดการชั้นเรียน ใช้กลยุทธ์การจัดการเรียนการสอน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จนนำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาทางการเรียนรู้และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

ทั้งนี้ แนวคิดความเชื่อประสิทธิภาพในตนเอง (Self-Efficacy) ซึ่งพัฒนาโดย Bandura (1977) อธิบายว่าเป็นความเชื่อในความสามารถของบุคคลที่จะจัดการกับสถานการณ์ที่คาดหวัง โดยมีอิทธิพลต่อวิธีการคิด ความรู้สึก แรงจูงใจ และการกระทำ ซึ่งต่อมา Tschannen-Moran & Hoy (2007) ได้พัฒนาแนวคิดความเชื่อประสิทธิภาพในตนของครู (Teachers' self-efficacy) ความเชื่อของครูในประสิทธิภาพของตนเองที่จะทำให้การเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของผู้เรียนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สามารถจัดการแก้ไขปัญหาทั้งในและนอกห้องเรียนให้กับผู้เรียน ตลอดจนความเชื่อในประสิทธิภาพของตนเองในการปฏิบัติได้ตามมาตรฐานวิชาชีพครู อันจะส่งผลให้ครูเกิดการพัฒนาตนเองอย่างมีอาชีพอย่างต่อเนื่อง มีความเพียรพยายามในการทำงาน ตลอดจนส่งผลให้ผู้เรียนมีความเชื่อในประสิทธิภาพในตนเองเฉกเช่นเดียวกับครูมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่ดี และกล้าแสดงออก อันประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 3 ประการ คือ 1. ความสามารถในการใช้กลยุทธ์การสอน 2. ความสามารถในการจัดการชั้นเรียน 3. ความสามารถในการสร้างความสนใจของผู้เรียน

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนนทบุรีในฐานะหน่วยงานต้นสังกัดของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอทั้ง 6 แห่ง มีบริบทที่น่าสนใจในการศึกษาวิจัย คือแม้จะตั้งอยู่ในเขตปริมณฑลแต่มีความท้าทายในการจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายที่มีความหลากหลายและมีวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังพบว่าบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนนทบุรีมีภูมิหลังทางด้าน การศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และอายุที่แตกต่างกันอาจทำให้มีความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองในฐานะครูที่แตกต่างกันออกไป ในอีกด้านหนึ่งนั้นจากการทบทวนวรรณกรรมผลการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎีภาวะผู้นำทางวิชาการและความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองในบริบทของสถานศึกษาภายใต้สังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ยังไม่เป็น

ที่แพร่หลาย ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรดังกล่าวในบริบทของสถานศึกษา ภายใต้งัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนนทบุรี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดประจำจังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อศึกษาระดับความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองของครูในสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนนทบุรี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองของครูในสถานศึกษาในสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดประจำจังหวัดนนทบุรี

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและกรอบแนวคิด

ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยได้ทำการศึกษารวบรวม ศึกษา รวบรวมเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประกอบการศึกษา โดยในการศึกษาครั้งนี้ได้นำทฤษฎีภาวะผู้นำทางวิชาการของ Hallinger & Murphy (1985) ทฤษฎีความเชื่อประสิทธิภาพในตนเอง (Self-Efficacy) ที่มีแนวคิดริเริ่มจาก Bandura (1977) และได้รับการพัฒนามาเป็นทฤษฎีความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองของครู โดย Tschannen-Moran & Hoy (2007)

จากการศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการจากการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบพบว่ามีการพัฒนาการของแนวคิดทฤษฎีภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ทางการศึกษาให้กับบุคลากรในสถานศึกษา การวางแผนการจัดการศึกษาในสถานศึกษา โดยใช้ข้อมูลวิชาการ สังคม และสิ่งแวดล้อมประกอบการตัดสินใจ การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในด้านการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การพัฒนาสัมพันธภาพส่วนบุคคล การสนับสนุนให้ครูเกิดการทำงานและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน และการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันโดย (Hallinger & Murphy, 1985) ประกอบด้วย องค์ประกอบหลัก 3 ประการ คือ

1. การกำหนดพันธกิจทางวิชาการของสถานศึกษา คือ การดำเนินงานของผู้บริหารในการกำหนดและสื่อสารพันธกิจทางวิชาการของสถานศึกษา โดยเน้นการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน สอดคล้องกับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน และเปิดรับความคิดเห็นจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการสื่อสารเป้าหมายอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อให้ทุกคนเข้าใจและมีส่วนร่วมในการบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

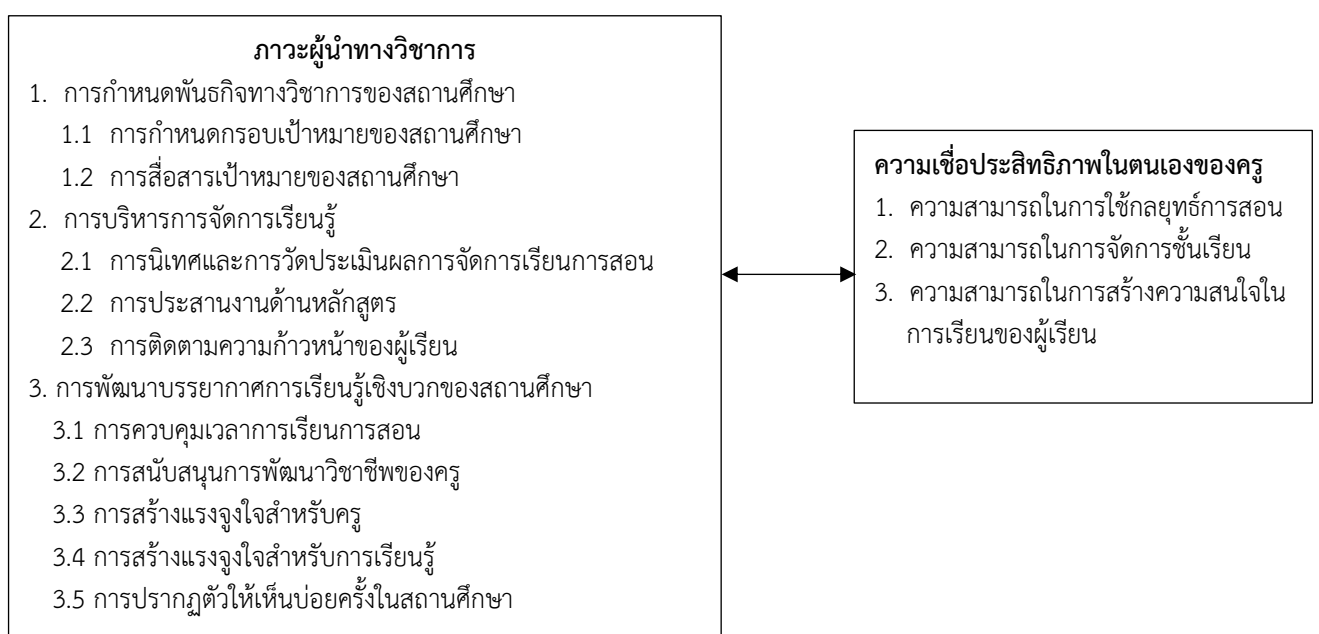
2. การบริหารการจัดการเรียนรู้ คือ การดำเนินการของผู้บริหารสถานศึกษากำกับ ติดตาม และพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน โดยมีการวางแผนการนิเทศการสอนอย่างเป็นระบบ มีการสังเกตการสอนและให้ข้อมูลย้อนกลับที่เป็นประโยชน์แก่ครูผู้สอนเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้มีการประสานงานด้านหลักสูตรของสถานศึกษา ตลอดจนจัดให้มีการติดตามและพิจารณาความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งนำผลการติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียนมาวิเคราะห์และใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. การพัฒนาบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวกของสถานศึกษา คือ การดำเนินการของผู้บริหารในการสร้างและส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ การกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาเวลาเรียนที่ชัดเจน มีระบบการควบคุมและบริหารจัดการเวลาในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนให้

ครูได้รับการพัฒนาตนเองในด้านวิชาชีพผ่านการอบรม สัมมนา และการศึกษาต่อ จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตลอดจนการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครูอย่างสม่ำเสมอ และการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและผู้เรียนการดำเนินการเหล่านี้ล้วนสะท้อนถึงบทบาทอันสำคัญของผู้บริหารในการเป็นผู้นำทางวิชาการที่มีวิสัยทัศน์ ซึ่งมุ่งมั่นในการยกระดับคุณภาพการศึกษาและพัฒนาศักยภาพของทั้งครูและนักเรียนอย่างเป็นองค์รวม

แนวคิดความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองของ Bandura ได้รับการพัฒนาขึ้นในปี 1977 โดยมีรากฐานมาจากทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ซึ่งอธิบายว่าพฤติกรรมของมนุษย์เกิดจากการทำงานร่วมกันอย่างซับซ้อนระหว่างปัจจัย 3 ประการ ได้แก่ 1) พฤติกรรม 2) ปัจจัยภายในส่วนบุคคล และ 3) สภาพแวดล้อมภายนอก ต่อมาในปี Bandura ได้พัฒนาแนวคิดนี้และเสนอว่าการที่บุคคลจะกระทำพฤติกรรมใด ๆ นั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบสำคัญ 2 ประการ คือ ความเชื่อในประสิทธิภาพในตนเอง ซึ่งเป็นความเชื่ออย่างแรงกล้าในความสามารถของคนที่จัดการกับความท้าทายและความคาดหวังต่อผลที่จะเกิดขึ้น ซึ่งเป็นการคาดการณ์ว่าพฤติกรรมนั้นจะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการ หากบุคคลมีทั้งความเชื่อในความสามารถของตนเองในระดับสูงและมีความคาดหวังต่อผลลัพธ์ในทางบวก ก็จะมีแนวโน้มที่จะตัดสินใจกระทำพฤติกรรมนั้น จากแนวคิดดังกล่าวได้นำมาประยุกต์ใช้ในบริบทการศึกษาโดยนำเสนอกรอบแนวคิดเกี่ยวกับความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองของครู ซึ่งประกอบด้วยสามองค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) ประสิทธิภาพด้านกลยุทธ์การสอน ที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการออกแบบและดำเนินการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ 2) ประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการสร้างและรักษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และ 3) ประสิทธิภาพด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของนักเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับความสามารถในการกระตุ้นและรักษาความสนใจของผู้เรียนในกระบวนการเรียนรู้ (Tschanen-Moran & Hoy, 2001)

จากผลการศึกษาดังกล่าว สะท้อนให้เห็นความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการที่เป็นองค์ประกอบสำคัญในการกำหนดทิศทางการพัฒนา ส่งเสริมการพัฒนาครู สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และประสานความร่วมมือกับทุกฝ่าย ในขณะที่ครูที่มีความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองสูงจะมีความมั่นใจในการออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีความสามารถในการจัดการชั้นเรียนและแก้ปัญหา รวมถึงมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองและผู้เรียน เมื่อทั้งสองปัจจัยนี้ทำงานสอดประสานกัน จะส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาภายในองค์กรต่อไปผู้วิจัยได้สรุปกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนนทบุรี

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนนทบุรี ประกอบด้วย ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์การเรียนรู้ระดับอำเภอ จำนวน 6 อำเภอ และบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ครูในตำบล 52 ตำบล รวมทั้งสิ้น 68 คน โดยศึกษาจากประชากรทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม จำนวน 46 ข้อแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความรับรู้ ประกอบด้วยคำถามที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบทางภาวะผู้นำทางวิชาการ 3 ด้าน คือ 1. การกำหนดพันธกิจทางวิชาการของสถานศึกษา 2. การบริหารการจัดการเรียนรู้ 3. การพัฒนาบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวกของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามเกณฑ์ของลิเคิร์ต (Likert Scale) จำนวน 17 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามระดับความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองของครู ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อคำถามจากแบบวัดความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองของครูตามองค์ประกอบซึ่งครอบคลุม 3 องค์ประกอบอันได้แก่ 1. ความสามารถในการใช้กลยุทธ์การสอน 2. ความสามารถในการจัดการชั้นเรียน 3. ความสามารถในการสร้างความสนใจของผู้เรียน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามเกณฑ์ของลิเคิร์ต (Likert Scale) จำนวน 24 ข้อ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำทางวิชาการและความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองของครู

2. กำหนดนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการให้สอดคล้องกับความหมายของตัวแปร

3. สร้างตารางกำหนดแผนผังการสร้างแบบสอบถามและพัฒนาเป็นแบบสอบถามฉบับร่าง

4. ตรวจสอบคุณภาพความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน แล้ววิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยใช้เกณฑ์การพิจารณา (พรณี ลีกิจวัฒนะ, 2565) ดังนี้

คะแนน +1	เห็นว่าสอดคล้อง
คะแนน 0	ไม่แน่ใจ
คะแนน -1	เห็นว่าไม่สอดคล้อง

โดยในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยความตรงเนื้อหาซึ่งมีค่าระหว่าง 0.67-1.00 มาให้ในแบบสอบถาม

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

6. วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (Cronbach, 1990) โดยใช้เกณฑ์มากกว่า 0.80 ซึ่งแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.98 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามอิเล็กทรอนิกส์ (Google Form) โดยได้รับข้อมูลตอบกลับจากประชากรจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐาน
2. วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองของครู โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองของครูโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) โดยใช้เกณฑ์การพิจารณา (พรณี ลีกิจวัฒน์, 2565) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	ระดับความสัมพันธ์
0.00	ไม่มีความสัมพันธ์
0.01 - 0.19	มีความสัมพันธ์ต่ำมาก
0.20 - 0.39	มีความสัมพันธ์ต่ำ
0.40 - 0.59	มีความสัมพันธ์ปานกลาง
0.60 - 0.79	มีความสัมพันธ์ระดับสูง
0.80 - 0.99	มีความสัมพันธ์สูงมาก
1.00	มีความสัมพันธ์ระดับสมบูรณ์

ผลการศึกษา

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนนทบุรี นำเสนอผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารของสถานศึกษาในสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนนทบุรี

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารของสถานศึกษาในสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามภาวะผู้นำทางวิชาการ 3 ด้าน

(N=68)			
ภาวะผู้นำทางวิชาการ	μ	σ	แปลผล
1. การกำหนดพันธกิจทางวิชาการของสถานศึกษา	4.26	0.71	มาก
2. การบริหารจัดการการเรียนรู้	4.15	0.72	มาก
3. การพัฒนาบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวกของสถานศึกษา	4.24	0.66	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.21	0.69	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก($\mu=4.21$, $\sigma=0.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากในทุกองค์ประกอบ โดยเรียงลำดับจากองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย คือ การกำหนดพันธกิจทางวิชาการ

ของสถานศึกษา ($\mu = 4.26$, $\sigma = 0.71$) รองลงมาคือด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวกของสถานศึกษา ($\mu = 4.24$, $\sigma = 0.66$) และองค์ประกอบการบริหารจัดการการเรียนรู้ ($\mu = 4.15$, $\sigma = 0.72$) ตามลำดับ

2. ระดับความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองของครูในสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนนทบุรี
ตารางที่ 2 ผลการศึกษาระดับความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้
 จังหวัดประจำจังหวัดนนทบุรี จำแนกตามความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองของครู 3 ด้าน

(N=68)

ความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองของครู	μ	σ	แปลผล
1. ความสามารถในการใช้กลยุทธ์การสอน	4.26	0.61	มาก
2. ความสามารถในการจัดการชั้นเรียน	4.30	0.65	มาก
3. ความสามารถในการสร้างความสนใจของผู้เรียน	4.28	0.65	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.28	0.64	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองของครูสังกัดสำนักงาน ส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก($\mu = 4.28$, $\sigma = 0.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก ในทุกองค์ประกอบ โดยเรียงลำดับจากองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย คือ ความสามารถในการจัดการชั้นเรียน ($\mu = 4.30$, $\sigma = 0.65$) รองลงมาคือความสามารถในการสร้างการมีส่วนร่วมของผู้เรียน $\mu = 4.28$, $\sigma = 0.66$) และองค์ประกอบความสามารถในการใช้กลยุทธ์การสอน ($\mu = 4.26$, $\sigma = 0.64$) ตามลำดับ

3. ระดับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองของครูในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนนทบุรี

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองของครูในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนนทบุรี

(N=68)

ภาวะผู้นำทางวิชาการ	ความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองของครู			คะแนนรวมค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองของครู
	ความสามารถในการใช้กลยุทธ์การสอน (TSE1)	ความสามารถในการจัดการชั้นเรียน (TSE2)	ความสามารถในการสร้างความสนใจของผู้เรียน (TSE3)	
1. การกำหนดพันธกิจทางวิชาการของสถานศึกษา (IL1)	0.721**	0.675**	0.643**	0.709**
2. การบริหารจัดการเรียนรู้ (IL2)	0.724**	0.640**	0.702**	0.719**
3. การพัฒนาบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวกของสถานศึกษา (IL3)	0.757**	0.699**	0.721**	0.758**
คะแนนรวมค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภาวะผู้นำทางวิชาการ	0.771**	0.706**	0.727**	0.767**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองของครูสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนนทบุรีมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = 0.767 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ได้รับไว้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนนทบุรี และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนนทบุรี พบว่าด้านที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดคือด้านการพัฒนาบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวกของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองของครู ด้านความสามารถในการใช้กลยุทธ์การสอน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = 0.757

อภิปรายผล

1. จากการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนนทบุรี พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการกำหนดพันธกิจทางวิชาการของสถานศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu=4.26$, $\sigma= 0.69$) ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถของผู้บริหารในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายทางวิชาการที่ชัดเจน ผลการศึกษานี้มีความสอดคล้องกับแนวคิดของ นพรัตน์ แยมโกสม (2565) ที่ได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารว่ามีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทาง วางแผน สนับสนุน และควบคุมองค์การหรือสถานศึกษา เพื่อขับเคลื่อนให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามวิสัยทัศน์และพันธกิจที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาได้แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการสร้างการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายในการกำหนดพันธกิจ มีการสื่อสารและถ่ายทอดวิสัยทัศน์อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสามารถนำพาองค์การหรือสถานศึกษาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนนทบุรี

2. ผลการศึกษาพบว่าระดับความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองของครูในสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนนทบุรี เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า ด้านความสามารถในการจัดการชั้นเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu= 4.30$, $\sigma = 0.65$) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบและข้อตกลงในชั้นเรียนร่วมกันกับผู้เรียน ซึ่งเป็นพื้นฐานเดาสำคัญของการจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Shah (2022) ที่พบว่า ความเชื่อในประสิทธิภาพของตนเองของครูมีความสัมพันธ์กับแนวปฏิบัติในการจัดการชั้นเรียน โดยครูที่มีความเชื่อในประสิทธิภาพของตนเองสูงจะสามารถจัดการชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพการพัฒนาบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวกของสถานศึกษา เนื่องจากการเรียนการสอนในบริบทของสถานศึกษาภายใต้สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนนทบุรีมีกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้เรียนที่มีภูมิหลังที่แตกต่างกัน ทั้งทางด้าน วัย ประสบการณ์ ความแตกต่างระหว่างบุคคล และความแตกต่างภายในตัวบุคคล การที่ครูมีความเชื่อมั่นในการสร้างข้อตกลงในชั้นเรียนร่วมกันกับผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของกฎระเบียบที่ตนมีส่วนร่วมในการกำหนด เกิดบรรยากาศประชาธิปไตยในชั้นเรียน สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ และเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับมากกับความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองของครูในสถานศึกษาในสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = 0.77$, $p < .01$) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Bariyah et al, (2022) ที่พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลางกับความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองของครู โดยผู้บริหารที่มีระดับภาวะผู้นำทางวิชาการสูงจะส่งผลให้ครูมีความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองสูง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

1.1 จากผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนนทบุรี ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการบริหารการจัดการเรียนรู้ หน่วยงานต้นสังกัดให้ความสำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ส่งผลโดยตรงต่อผู้รับบริการและผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของผู้เรียนที่มีความหลากหลายทั้งในด้านวัย ประสบการณ์ และพื้นฐานความรู้ การบริหารจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้สถานศึกษาสามารถตอบสนองต่อความต้องการเรียนรู้ที่แตกต่างของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม

1.2 จากผลการศึกษาพบว่าระดับความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองของครูในสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดนนทบุรี เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า ด้านความสามารถในการจัดการชั้นเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด หน่วยงานต้นสังกัดควรส่งเสริมให้ครูใช้ความสามารถในการจัดการชั้นเรียนเพื่อเสริมสร้างวินัยเชิงบวกให้กับผู้เรียน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ตลอดจนรับมือกับสถานการณ์ที่อาจไม่คาดคิดในชั้นเรียน

1.3 จากผลการศึกษาพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนนทบุรีมีความสัมพันธ์ในระดับสูงกับความเชื่อในประสิทธิภาพของตนเองของครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการพัฒนาบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวกที่ส่งผลต่อความมั่นใจของครูในการใช้กลยุทธ์การสอน ผู้บริหารควรส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการสอน ควบคู่ไปกับการพัฒนาระบบการนิเทศภายในที่เน้นการให้คำแนะนำและสะท้อนผลการปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์ การสร้างแรงจูงใจผ่านการยกย่องและให้รางวัลครูที่มีผลงานดีเด่น การสนับสนุนการพัฒนาตนเองและความก้าวหน้าในวิชาชีพ รวมถึงการจัดสรรทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับกลุ่มเป้าหมายอย่างเหมาะสม อันปัจจัยสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างความเชื่อประสิทธิภาพของตนเองให้กับครู ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในระยะยาว

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพเพิ่มเติมเกี่ยวกับกระบวนการและวิธีการที่ผู้บริหารใช้ในการกำหนดพันธกิจทางวิชาการ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าด้านนี้มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด การศึกษาเชิงลึกจะช่วยให้เข้าใจแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาอื่น ๆ ได้

2.2 ควรมีการศึกษาความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองของครูในสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ เนื่องจากพบว่าความเชื่อประสิทธิภาพในตนเองของครูทำให้ครูมั่นใจในการจัดการจัดการชั้นเรียน

2.3 ควรมีการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ.(2566) พระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ.2566 (พิมพ์ครั้งที่2). นนทบุรี: ปิยมิตร มัลติมีเดีย.
- นพรัตน์ แยมโกสม. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. สืบค้นเมื่อ 31 มีนาคม พ.ศ.2567 จาก <http://ir.buu.ac.th/dspace/bitstream/1513/569/1/63920281.pdf>
- พรรณี ลีกิจวัฒน์. (2565). วิธีการวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: มินเซอร์วิส ซัพพลาย.

Reference

- Bandura, A. (1977). Self-efficacy: Toward a unifying theory of behavioral change. **Psychological Review**, 84(2), 191–215. <https://doi.org/10.1037/0033-295X.84.2.191>
- Bariyah, N. S. J., Norazlinda, S., & Marini, K. (2022). Kepimpinan pengajaran dan efikasi sendiri guru: Satu hubungan yang signifikan di sekolah menengah. **Jurnal Penyelidikan Teknokrat II**, 23(1), Retrieved on January 1, 2025 from <https://myjournal.mohe.gov.my/public/article-view.php?id=187025>.
- Cronbach, Lee. J. **Essentials of psychological testing. (5th ed.)** New York: Harper & Row, 1990.
- Hallinger, P., & Murphy, J. (1985). Assessing the Instructional Management Behavior of Principals. **The Elementary School Journal**, 86(2), 217-247. Retrieved on March 25, 2024 from <https://www.journals.uchicago.edu/doi/10.1086/461445>
- Tschannen-Moran, M., & Hoy, A. W. (2001). Teacher Efficacy: Capturing an elusive construct. **Teaching and Teacher Education**, 17(7), 783–805. [https://doi.org/10.1016/S0742-051X\(01\)00036-1](https://doi.org/10.1016/S0742-051X(01)00036-1)
- Tschannen-Moran M., & Hoy A. W. (2007). The differential antecedents of self-efficacy beliefs of novice and experienced teachers. **Teaching and Teacher Education**, 23(6), 944–956. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2006.05.003>
- Shah, D. (2022). Teachers’ Self-Efficacy and Classroom Management Practices: A Theoretical Study. **Journal of Education and Research**, 13(1) 8-26. <https://doi.org/10.51474/jer.v13i1.661>

คณะผู้เขียน

ประภาสสิริ หาญทอง

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร
e-mail: prapasiri.h@ku.th

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุดาร์ตน์ สารสว่าง

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร
e-mail: fedusdrs@ku.ac.th

รองศาสตราจารย์ ดร.พร้อมพิไล บัวสุวรรณ

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร
e-mail: feduplb@ku.ac.th